

Ostrzeszów, dn. 06 września 2024r.

BR.0003.19.2024

Pan
Michał Berezka
Radny Rady Miejskiej Ostrzeszów

Dotyczy interpelacji z dnia 29.08.2024r.

W odpowiedzi na interpelację z dnia 29.08.2024r. dot. stanu obrony cywilnej informuje się, że:

1. Z chwilą wejścia w życie nowej ustawy z dnia 11 marca 2022r. o obronie Ojczyzny, utraciły moc przepisy dotychczasowej ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, a wraz z nią przepisy (rozporządzenia) dotyczące obrony cywilnej - na chwilę obecną brak jest przepisów wykonawczych. W miejsce obrony cywilnej opracowano projekt ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, która do dnia dzisiejszego nie została podjęta – uchwalona.

Projekt przewiduje, że do zadań wójta (burmistrza, prezydenta miasta) należeć będzie m.in.:

- 1) inicjowanie i organizowanie współpracy między podmiotami wykonującymi zadania ochrony ludności, działającymi na obszarze gminy;
- 2) planowanie, zarządzanie, organizowanie oraz prowadzenie szkoleń i ćwiczeń z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia;
- 3) koordynowanie funkcjonowania ochrony ludności na terenie gminy;
- 4) organizowanie i utrzymanie elementów systemu monitorowania sytuacji zagrożeń oraz alarmowania i ostrzegania ludności;
- 5) wspieranie społecznych organizacji ratowniczych; ...

Obrona cywilna ma na celu ochronę ludności, dóbr kultury, zakładów pracy i urządzeń użyteczności publicznej, ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny oraz współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwania ich skutków.

2. Na terenie miasta Ostrzeszowa nie ma typowych schronów dla ludności i nigdy nie było. Według inwentaryzacji przeprowadzonej przez Państwową Straż Pożarną na terenie Polski istnieje ~1700 schronów, głównie w dużych aglomeracjach miejskich, wybudowanych w czasach PRL.

W 2023 roku funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej przeprowadzili ogólnokrajową inwentaryzację obiektów budowlanych mogących służyć jako schrony lub miejsca ukrycia. Na terenie miasta wytypowano na miejsca doraźnego schronienia pomieszczenia piwnic w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych (bloki), które mogą pomieścić ok. 14 tys. osób (liczba zawyżona). Lokalizację, powierzchnię oraz liczbę miejsc - pojemność można znaleźć na stronie internetowej: schrony.straz.gov.pl lub przez aplikację „Budowle ochronne”.

3. Miasto posiada opracowany w 2013 roku „Plan Obrony Cywilnej Miasta i Gminy Ostrzeszów”, który jest na bieżąco aktualizowany (jeśli zachodzi konieczność).

Główne zagrożenia określone w planie:

- 1) zagrożenie radiacyjne
- 2) wystąpienie chorób zakaźnych wśród ludzi
- 3) choroby zakaźne zwierząt
- 4) zaistnienie poważnej awarii lub poważnej awarii przemysłowej
- 5) zagrożenia wystąpienia pożarów wielkopowierzchniowych
- 6) zagrożenia klimatyczne
- 7) katastrofy komunikacyjne
- 8) katastrofy budowlane

- 9) ograniczenia lub przerwy w dostawach paliw, energii elektrycznej, ciepła, gazu, wody pitnej
- 10) zagrożenie bezpieczeństwa państwa
- 11) awarie systemów łączności i sieci teleinformatycznych.

Załącznikami do planu są karty realizacji zadania obronnego.

Zadania obrony cywilnej w czasie pokoju:

- o planowanie przedsięwzięć w zakresie ochrony przed skutkami działań zbrojnych zarówno ludzi, jak i zakładów pracy i urządzeń użyteczności publicznej oraz dóbr kultury,
- o wykrywanie zagrożeń i stwarzanie warunków do ostrzegania i alarmowania ludności,
- o przygotowanie schronów i ukryć dla ludności oraz utrzymanie ich w gotowości do użycia,
- o gromadzenie i przechowywanie indywidualnych środków ochronnych dla formacji obrony cywilnej i ludności,
- o wyposażenie formacji obrony cywilnej w specjalistyczny sprzęt ratowniczy, przyrządy i aparaturę do wykrywania różnego rodzaju zagrożeń,
- o systematyczne szkolenie w zakresie OC kadr kierowniczych administracji rządowej i samorządowej, formacji OC oraz ludności w ramach powszechnej samoobrony,
- o współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska, oraz usuwanie ich skutków.

Decyzję o włączeniu sił obrony cywilnej do działań podejmują terenowi szefowie OC.

Zadania obrony cywilnej w czasie wojny:

- o organizuje ewakuację ludności, zaciemnianie i wygaszanie oświetlenia,
- o organizuje i prowadzi akcję ratunkową, udziela pomocy medycznej poszkodowanym,
- o organizuje pomieszczenia i zaopatrzenie dla poszkodowanej ludności,
- o zaopatruje ludność w sprzęt i środki ochrony indywidualnej,
- o prowadzi likwidację skażeń i zakażeń,
- o pomaga w przywracaniu i utrzymaniu porządku w sferach dotkniętych klęskami,
- o pomaga w budowie i odbudowie awaryjnych ujęć wody pitnej,
- o pomaga w ratowaniu żywności i innych dóbr niezbędnych do przetrwania,
- o udziela doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych.

Powyższe zadania będą realizowane w oparciu o jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie miasta i gminy. Obecnie nie funkcjonują na terenie gminy inne formacje obrony cywilnej, które dawniej oparte były na zakładach produkcyjnych – na chwilę obecną właściciel firmy nie ma obowiązku tworzyć formacji OC.

4. W 2009 roku opracowano „Plan ewakuacji / przyjęcia ludności na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów (Ewakuacja I i II oraz III stopnia) – aktualizowany.

Ewakuacja – polega na przemieszczaniu się ludności i transporcie mienia z rejonów, w których występują zagrożenia do miejsc bezpiecznych. Z uwagi na uwarunkowania związane z rodzajem i skalą zagrożenia wyróżnia się ewakuację I, II i III stopnia.

Ewakuacja I stopnia – polega na niezwłocznym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia z obszarów / miejsc, w których wystąpiło nagłe, nieprzewidziane zagrożenie poza strefę zagrożenia. Realizuje się ją natychmiast po zaistnieniu zagrożenia dla życia, zdrowia i mienia, na polecenie wójta, burmistrza / prezydenta miasta /, starosty, wojewody.

Ewakuacja II stopnia - polega na uprzednio przygotowanym planowym przemieszczaniu ludności, zwierząt, mienia z rejonów przyległych do zakładów, obiektów hydrotechnicznych, ze stref zalewowych oraz rejonów przyległych do innych obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla ludności, zwierząt lub mienia w przypadku ich uszkodzenia lub awarii. Realizuje się ją w sytuacji wystąpienia symptomów takiego zagrożenia. Ewakuację organizuje się na polecenie wójta, burmistrza / prezydenta miasta /, starosty, wojewody

Ewakuacja III stopnia – polega na uprzednio przygotowanym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia, podczas podwyższenia stanu gotowości obronnej państwa. Prowadzona jest w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. W przypadku ewakuacji III stopnia decyzję o jej przeprowadzeniu podejmują terenowe organy obrony cywilnej lub organy wojskowe (w strefie bezpośrednich działań wojennych).

Zgodnie z wytycznymi przyjęto, w przypadku ewakuacji III stopnia, że 50% mieszkańców planowana jest do ewakuacji, z czego 25% mieszkańcom należy zapewnić środki do ewakuacji, a 75% podlega tzw. samoewakuacji.

Ewakuacja ludności oparta będzie o siły ochotniczych straży pożarnych oraz środki transportowe miejscowych przedsiębiorców.

5. System ostrzegania i alarmowania ludności – przekazywany za pomocą:

- syreny alarmowe ochotniczych straży pożarnych,
- komunikaty ostrzegawcze na stronie internetowej Urzędu (pasek ostrzegawczy o zagrożeniu),
- media publiczne, ewentualnie:
- kurendy,
- komunikaty przekazywane przez parafie, ...

6. Środki na obronę cywilną w budżecie gminy.

W bieżącym roku nie ma w budżecie gminy środków przewidzianych na obronę cywilną.

W budżecie na 2024r. w dziale 758 (wydatki) ujęta jest rezerwa w kwocie: 323.000,-zł. na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. W 2022 roku niewielka ilość środków z rezerwy przeznaczona była na pomoc obywatelom Ukrainy.

Zgodnie z ustawą o zarządzaniu kryzysowym, w budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5 proc. wydatków budżetu JST, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

Po przyjęciu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej okaże się jakie zadania i inwestycje będą ciążyły na gminie. Po opracowaniu kosztorysów zadań będzie należało zabezpieczyć w budżecie odpowiednie środki.

7. Gotowość obrony cywilnej.

Na dzień gotowość działania obrony cywilnej oparta jest jedynie o strażaków z Ochotniczych Straży Pożarnych. Gmina nie posiada innych podległych służb, straży. Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi przeznaczonymi do wykonywania zadań obrony cywilnej są formacje obrony cywilnej. Zapewne nowa ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej ureguluje sprawę tworzenia formacji OC na terenie gmin, obejmując określone służby, instytucje, przedsiębiorstwa (np. komunalne).

Sporządził:

st. insp. Roman Pawełka.

BURMISTRZ

Patryk Jędrówiak